

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2013-2017) d. 31-08-2017

Mødedato	Torsdag d. 31. august 2017 kl. 11:30
Mødested	M5
Mødedeltagere	Mads Panny, Martin Sanderhoff, Johannes F. Vesterby, Claus Clausen, Flemming Gundersen, Anna Margrethe Engbæk Schmidt, Allan Clifford Christensen

Indholdsfortegnelse

Forslag til Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i Viborg Kommune.....	3
Forslag til administrative retningslinjer for Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i Viborg Kom	6
Revision af regulativ for Viborg Søerne - Nørresø og Søndersø.....	9
Forundersøgelser af klimatilpasningsprojekter (bevillingssag).....	11
Præcisering af retningslinjerne for etablering af erstatningsboringer - forslag til Tillæg nr. 1 til Vanc	13
Forslag til retningslinjer ved overskridelse af grænseværdier for pesticider i drikkevand - forslag til	16
Orientering om regnbetingede overløb fra spildevandssystemerne i Viborg Kommune.....	18
Endelig godkendelse af Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2014-2018 (Vejrumbro og Løvskal).....	19
Muligheder for yderligere indsatser til forbedring af vandkvaliteten i Viborgsøerne.....	21
Anlægsinvestering til affaldshåndtering og genbrugsordninger 2017 og 2018 (bevillingssag).....	24
Afslutning af anlæg over 2 mio. kr.....	26
Evalueringsrapport af betjeningen af udvalg og byrådet.....	28
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget.....	29
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	30
Udbudssag - Valg af drivmiddel mv. til renovationskørsel i Viborg Kommune (sagen blev på mødet	31

Punkt 1: Forslag til Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i Viborg Kommune

13/37200

Resume

Forvaltningen har optegnet boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) for Viborg Kommunes 77 almene vandværker. For at øge beskyttelsen af vandværkernes borer mod forurening fra især punktkilder, forelægges et forslag til udpegning af boringsnære beskyttelsesområder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget drøfter det fremlagte udkast til "Boringsnære Beskyttelsesområder i Viborg Kommune.
2. at Klima- og Miljøudvalget, med udgangspunkt i Grundvandsforums bemærkninger, drøfter den videre proces for udpegning af boringsnære beskyttelsesområder i Viborg Kommune.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget drøftede det fremlagte udkast til "Boringsnære Beskyttelsesområder" i Viborg Kommune og besluttede, at der arbejdes videre med de fremlagte beskyttelsesområder.

Allan Clifford Christensen, Claus Clausen og Johannes F. Vesterby stemmer imod, idet de ønsker, at Miljøstyrelsens beregningsmetoder som udgangspunkt følges samt ønsker en redegørelse af tidsforbruget på de ekstra beregninger på 2 års BNBO og de 25 meter supplement, og hvem der traf beslutning om igangsætning på dette, samt besluttede udsagnet om, "at Miljøstyrelsen har kun beregnet de arealmæssige mindre ½-årige BNBO'ere for de større forsyninger og dette giver ikke en tilstrækkelig grundvandsbeskyttelse."

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Et udkast til BNBO-udpegning har været drøftet i Grundvandsforum den 3. marts 2017. Grundvandsforum er et rådgivende råd nedsat i henhold til vandforsyningslovens § 12.

Grundvandsforum foreslog, at forvaltningen på baggrund af drøftelserne i rådet fremlægger et udkast til "Boringsnære Beskyttelsesområder i Viborg Kommune" for Klima- og Miljøudvalget, hvorefter et politisk behandlet forslag forelægges i Grundvandsforum umiddelbart herefter (jf. bilag 1, referat fra Grundvandsforum). Herefter forelægges forslaget til endelig politisk vedtagelse.

Beskrivelse

Baggrund

I 2018 Indfører Miljøstyrelsen BNBO for alle kommuner i Danmark. Naturstyrelsen har i 2016 beregnet boringsnære beskyttelsesområder for de af landets kommuner, der på daværende tidspunkt ikke selv har gennemført beregning og udlægning. Kommunerne kan dog fortsat i overensstemmelse med BNBO-Vejledningen fra 2007 (bilag 2) selv fastlægge BNBO-afgrænsningen.

Formål

Forvaltningen udarbejder drikkevandsindsatsplaner for alle almene vandforsyninger i kommunen.

Drikkevandsindsatsplaner hører til kategorien af sektorplaner. Kommunens øvrige planer skal være i overensstemmelse med indsatsplanen.

I drikkevandsindsatsplaner udpeges indsatsområder og prioriterede områder, som typisk ligger inden for det boringsnære område, der hvor det yngste grundvand dannes. Derfor er BNBO-udpegningerne omkring de enkelte kildepladser en vigtig del af den samlede indsats for at beskytte og fremtidssikre vandværker og deres kildefelter imod forureninger fra punktkilder og fra uheld og spild.

Det er BNBO-områdernes formål at:

- beskytte grundvandet ved at forhindre eller begrænse risikoen for forurening fra især punktkilder inden for det boringens nærområde
- sikre en tilstrækkelig responstid inden for de boringsnære områder, så der kan ske oprydning og afværgeforanstaltninger ved en given forurening.

Lovgrundlag

Kommunen har efter §§ 19, 22 og 24 i Miljøbeskyttelsesloven mulighed for at nedlægge forbud eller meddele påbud om restriktioner for at beskytte vandindvindingsboringer.

Generelt for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD gælder det, at kommunalbestyrelsen i kommuneplanlægningen skal friholde områder for virksomhedstyper eller anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet. Forbuddet gælder dog ikke arealer, der allerede er udlagt i kommuneplanen for disse virksomhedstyper og anlæg (bilag 3).

Specifikt for de udpegede BNBO-arealer gælder desuden, at kommunalbestyrelsen skal friholde disse for udlæg af nye arealer til en arealanvendelse, der medfører øget fare for forurening af grundvandet (bilag 3).

Der kan dog planlægges inden for BNBO, hvis kommunen redegør for, at der er særlig planmæssig begrundelse for placeringen, herunder at lokalisering uden for de nævnte områder er undersøgt og ikke fundet mulige, og at faren for forurening af grundvandet kan forebygges (bilag 3).

Det fremgår desuden af bekendtgørelsen om jordvarmeanlæg, at der som udgangspunkt ikke kan gives tilladelse til etablering af ATES-anlæg og jordvarmeanlæg indenfor BNBO, med mindre en konkret vurdering af projektet viser, at det ikke medføre risiko for grundvandsressourcen.

Beregning af BNBO

BNBO beregnet af Naturstyrelsen

Naturstyrelsen har i efteråret 2016 beregnet boringsnære beskyttelsesområder for en række af landets kommuner.

I Viborg Kommune er der beregnet BNBO for 77 almene vandværker. Naturstyrelsen har beregnet BNBO ud fra retningslinjerne angivet i: *Boringsnære beskyttelsesområder – BNBO Vejledning fra Miljøstyrelsen Nr. 2 2007* (bilag 2). I Naturstyrelsens beregning er BNBO-arealet omvendt proportionalt med frekvensen af råvandsanalyser fra vandværkernes boringer, da øget analysehyppighed øger sandsynligheden for tidligere at registrere en forurening. Det betyder, at de udpegede BNBO-områder for de små vandværker, med få analyser, er forholdsvis store, medens BNBO for de største vandværker på grund af et større analyseantal, kun dækker et 1/4 areal set i forhold til vandmængden.

Selvom den øgede analysehyppighed øger sandsynligheden for tidligere at registrere en forurening, vurderer forvaltningen, at udpegnings af BNBO-områder, som beregnet af Naturstyrelsen, giver væsentligt ringere beskyttelse af de store vandværker end de små vandværker.

BNBO beregnet af Viborg Kommune

Hvis der ved beregningen af BNBO'ernes areal tages udgangspunkt i en strømningstid for grundvandet hen til boringen på 2 år, vurderer forvaltningen, at der vil være god mulighed for, at eventuelle forurenende stoffer vil være nedbrudt.

For at sikre en ensartet beskyttelse af vandværker har forvaltningen derfor reberegnet BNBO-arealer for de 77 almene vandværker, således at et udpeget BNBO ved alle vandværker dækker det grundvand, der indvindes på kildepladserne i løbet af 2 år. Der er i alt beregnet og optegnet 88 BNBO-arealer, idet nogle vandværker har flere kildepladser. Bilag 2 beskriver mere detaljeret, hvorledes BNBO-arealet er beregnet.

Forvaltningens beregning øger det samlede areal, der udpeges som BNBO, fra ca. 220 ha. til ca. 290 ha. sårbar BNBO.

Konsekvenser for lodsejer og vandværker

Rådighedsindskrænkninger ved udpegnings af BNBO sker mod fuld erstatning til de berørte borgere og lodsejere. Erstatningen finansieres af det vandværk, som får gavn af grundvandsbeskyttelsen.

Alternativer

Såfremt den foreslåede udpegnings af BNBO ikke vedtages, vil Staten i 2018, med udgangspunkt i Naturstyrelsens beregning, foretage en udpegnings af BNBO i Viborg Kommune.

Tidsperspektiv

Ved en vedtagelse af forvaltningens udkast til BNBO vil de nye afgrænsninger blive gældende, fra de vedtages af byrådet, og komme med i Miljøstyrelsens Bekendtgørelse, som offentliggøres i januar 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Det vurderes, at kommunens mulighed for at nedlægge forbud eller meddele påbud om restriktioner for at beskytte vandindvindingsboringer efter §§ 19, 22 og 24 i Miljøbeskyttelsesloven fortrinsvis vil blive taget i anvendelse inden for BNBO.

Punkt 2: Forslag til administrative retningslinjer for Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i Viborg Kommune

13/37200

Resume

Forvaltningen har optegnet boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) for Viborg Kommunes 77 almene vandværker, se anden sag på dagsordenen. For at sikre beskyttelsen af vandværkernes borer mod forurening *fra især punktkilder* forelægges et forslag til administrative retningslinjer for boringsnære beskyttelsesområder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. Klima- og Miljøudvalget drøfter det fremlagte udkast til administrative retningslinjer for Boringsnære Beskyttelsesområder i Viborg Kommune,

2. Klima- og Miljøudvalget, med udgangspunkt i Grundvandsforums bemærkninger, drøfter den videre proces for fastlæggelse af administrative retningslinjer for boringsnære beskyttelsesområder i Viborg Kommune.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget drøftede det fremlagte udkast til administrative retningslinjer for "Boringsnære Beskyttelsesområder" i Viborg Kommune og besluttede, at der arbejdes videre med de fremlagte retningslinjer.

Allan Clifford Christensen, Claus Clausen og Johannes F. Vesterby ønsker, at indsatserne baseres på konkrete målinger og fakta.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Et udkast til administrative retningslinjer for BNBO har været drøftet i Grundvandsforum den 3. marts 2017.

Grundvandsforum er et rådgivende råd nedsat i henhold til vandforsyningslovens § 12.

Grundvandsforum foreslog, at forvaltningen på baggrund af drøftelserne i rådet fremlægger et udkast til "Boringsnære Beskyttelsesområder i Viborg Kommune" for Klima- og Miljøudvalget, hvorefter et politisk behandlet forslag forelægges i Grundvandsforum umiddelbart herefter (bilag 1). Herefter forelægges forslaget til endelig politisk vedtagelse.

Beskrivelse

Lovgrundlag

Kommunen kan efter §§ 19, 22 og 24 i Miljøbeskyttelsesloven nedlægge forbud eller meddele påbud om restriktioner for at beskytte vandindvindingsboringer.

§ 19 bestemmer at stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, ikke ikke uden tilladelse må

1. nedgraves i jorden
2. udledes eller oplægges på jorden eller
3. afledes til undergrunden.

§ 22 bestemmer, at når kommunalbestyrelsen giver tilladelse til et vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand, kan den fastlægge et beskyttelsesområde, inden for hvilket anlæg, der afleder spildevand til undergrunden eller andre af de af § 19 omfattede forhold, skal være forbudt efter udløbet af en fastsat frist.

§ 24 bestemmer, at kommunalbestyrelsen kan give påbud eller nedlægge forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand.

Det fremgår umiddelbart af §§ i Miljøbeskyttelsesloven, at skal der udstedes bestemmelser vedrørende nedsivning af tag- og overfladevand, da er § 22 nærliggende at anvende, mens hvis der også skal inddrages andre typer forureningskilder i bestemmelserne, skal § 24 anvendes.

Anvendelse af Miljøbeskyttelseslovens §§ 22 eller 24 kræver, at der meddeles et konkret og begrundet påbud til hver enkelt grundejer, der berøres.

Efter de gældende regler kan både landbrug, erhverv og parcelhusejere pålægges forbud inden for det boringsnære beskyttelsesområde.

Administrative retningslinjer indenfor BNBO

Retningslinjer fastlagt i lovgivningen

Generelt for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD gælder det, at kommunalbestyrelsen i kommuneplanlægningen skal friholde områder for virksomhedstyper eller anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet. Forbuddet gælder dog ikke arealer, der allerede er udlagt i kommuneplanen for disse virksomhedstyper og anlæg (bilag 3).

Specifikt for de udpegede BNBO-arealer gælder desuden, at Kommunalbestyrelsen skal friholde disse for udlæg af nye arealer til en arealanvendelse, der medfører øget fare for forurening af grundvandet (bilag 3).

Der kan dog planlægges inden for BNBO, hvis kommunen redegør for, at der er særlig planmæssig begrundelse for placeringen, herunder at lokalisering uden for de nævnte områder er undersøgt og ikke fundet mulig, og at faren for forurening af grundvandet kan forebygges (bilag 3).

Det fremgår desuden af bekendtgørelsen om jordvarmeanlæg, at der som udgangspunkt ikke kan gives tilladelse til etablering af ATES-anlæg og jordvarmeanlæg indenfor BNBO, med mindre en konkret vurdering af projektet viser, at det ikke medføre risiko for grundvandsressourcen.

Forslag til administrative retningslinjer for BNBO i Viborg Kommune

For at sikre et ensartet beskyttelsesniveau og effektivisere sagsbehandlingen foreslår forvaltningen, at der med hjemmel i §§ 19, 22 og 24 i Miljøbeskyttelsesloven og som et supplement til de statsligt fastlagte retningslinjer vedtages retningslinjer for Viborg Kommunes administration indenfor BNBO. De udpegede BNBO vil dermed også fungere som fastlagte beskyttelsesområder i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 22.

For samtidig at sikre, at kun arealer, der er nødvendige i forhold til beskyttelsen af drikkevandsindvindinger, bliver omfattet af retningslinjerne, er hvert BNBO tillagt en "beskyttelsesfaktor" 1-5, hvor 1 betyder meget velbeskyttet grundvandsmagasin, og 5 betyder helt ubeskyttet (bilag 4).

For BNBO med beskyttelsesfaktoren er 3-5 vurderes det, at der sker grundvandsdannelse til boringen indenfor BNBO, og der bør sættes restriktioner for nedsivning af tag- og overfladevand og andre direkte forureningskilder. For nedsivning af tag- og overfladevand bør direkte nedsivning via faskiner ikke tillades, mens nedsivning via f.eks. regnbede og lignende kan tillades (bilag 4).

På baggrund af ovenstående foreslås, som udgangspunkt for en konkret vurdering, følgende retningslinjer for grundvandsbeskyttelse indenfor BNBO med beskyttelsesfaktor 3-5 i Viborg Kommune:

1. Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til nedsivning. Dog tillades nedsivning i det åbne land og i spredt bebyggelse af tag- og overfladevand inden for BNBO, såfremt det sker via regnbede eller faskine og efter forudgående passage af bundfældningsbassin.
2. Der kan som udgangspunkt ikke gives tilladelse til udbringning af slam og andre affaldsprodukter (TASP, Fertigo m.fl.).
3. Der kan som udgangspunkt ikke gives tilladelse til etablering af ATES-anlæg og jordvarmeanlæg, med mindre en konkret vurdering af projektet viser, at det ikke medføre risiko for grundvandsressourcen.
4. Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til underjordiske olietanke.
5. Der kan som udgangspunkt ikke gives tilladelse til anlæg og drift af vaskepladser til brug for landbrugsdrift og/eller anden erhvervsmæssig aktivitet.

Der henvises og administreres i øvrigt efter Vejledning Nr. 9320 af 31. marts 2017 (bilag 3).

Konsekvenser for lodsejer og vandværker

Hvis kommunen udsteder påbud eller forbud vedr. lovligt bestående forhold, kan lodsejeren kræve fuldstændig erstatning, medmindre andet følger af andre retsregler, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 63. Erstatning til lodsejere kan i

overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven betales af forbrugerne over vandprisen, dvs. at udgifterne til erstatning betales af et vandværk.

Alternativer

Såfremt de foreslåede administrative retningslinjer for BNBO i Viborg Kommune ikke vedtages, vil alene retningslinjer fastlagt i lovgivningen være gældende ved offentliggørelse af Miljøstyrelsens bekendtgørelse, forventeligt i januar 2018.

Tidsperspektiv

Ved en vedtagelse vil de foreslåede administrative retningslinjer for BNBO i Viborg være gældende enten fra vedtagelse af forvaltningens udkast til BNBO (se anden sag på dagsordenen) eller ved offentliggørelse af Miljøstyrelsens bekendtgørelse, forventeligt i januar 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

En vedtagelse af forslag til administrative retningslinjer for BNBO i Viborg Kommune vil effektiviserer sagsbehandlingen af konkrete ansøgninger indenfor BNBO, primært ansøgninger om tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Referat fra Grundvandsforum d. 3. marts 2017

BNBO Vejledning - Naturstyrelsen 2007

Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for OSD

Beregning og optegning af BNBO ved Viborg Kommune - Teknisk notat Februar 2017

Punkt 3: Revision af regulativ for Viborg Søerne - Nørresø og Søndersø

16/69124

Resume

Klima- og Miljøudvalget drøftede på sit møde den 26. januar 2017 ([sag nr. 6](#)) og den 22. juni 2017 ([sag nr. 7](#)) revisionen af regulativet for Viborg Søerne.

Forvaltningen fremlægger på den baggrund et regulativforslag for Viborg Søerne – Nørresø og Søndersø.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender forslag til regulativet for Viborg Søerne – Nørresø og Søndersø, og at det offentliggøres i 8 ugers høring
2. at der afholdes borgermøde tirsdag den 26. september kl. 17-19 i multisalen på Viborg Rådhus.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 1. december 2016 ([sag nr. 16](#)), at Udvalget ønskede en sag vedr. regulativet for Viborg Søerne, Nørresø og Søndersø på et kommende møde.

På mødet den 26. januar 2017 ([sag nr. 6](#)) blev der gennemført en temadrøftelse som forberedelse til regulativet for Viborg Søerne.

Forvaltningen udarbejdede på den baggrund et forslag til administrationsgrundlag for behandling af sager efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven på og ved Viborg Søerne, som blev præsenteret på Klima- og Miljøudvalgmødet den 22. juni 2017 ([sag nr. 7](#)). Udvalget godkendte samtidig processen for revision af regulativet for Viborg Søerne.

Inddragelse og høring

Forslag til regulativ for Viborg Søerne skal i henhold til vandløbsloven offentliggøres i 8 ugers høring. Indenfor de 8 uger vil der blive holdt et offentligt møde om regulativforslaget, og der er mulighed for at kommentere forslaget undervejs.

Præcisering af forhold i henhold til Ordensbekendtgørelsen er blevet indarbejdet i forslag til regulativ for Viborg Søerne samt administrationsgrundlaget, og disse forhold skal drøftes med politiet.

Forslaget til administrationsgrundlag for Viborg Søerne skal samtidig med høringen af regulativet drøftes med Samarbejdsudvalget for Viborg søerne.

Efter offentlig høring af regulativet forelægges udvalget et endeligt regulativ med eventuelle tilretning i forhold til eventuelle bemærkninger modtaget i høringsfasen. Samtidig vedlægges et endeligt udkast til administrationsgrundlag til beslutning på et kommende møde.

Beskrivelse

Forvaltningen har jævnfør beslutningen den 22. juni 2017 udarbejdet et forslag til regulativdelen (Bilag 1), redegørelsesdelen (Bilag 2) og kort (Bilag 3) for Viborg Søerne – Nørresø og Søndersø, hvori forslaget til administrationsgrundlaget (Bilag 4) er indarbejdet.

Regulativets bestemmelser er blevet suppleret eller præciseret med baggrund i hidtidig praksis og gældende lov. Nogle af bestemmelserne i regulativet, der er ændret er:

- Rekreative forhold
- o Sejlads

- Hidtidig har der ikke været bestemmelse om, at fartøjer skulle kunne identificeres. Det foreslås derfor, at fartøjer skal kunne identificeres fra land med begrundelse i at kunne administrere øvrige sejladsbestemmelser i samarbejde med politiet, herunder hastighed for sejlads med motor.
- Der er siden regulativet fra 1981 kommet flere typer af fartøjer, derfor er det præciseret hvilke fartøjer, der er tilladt og ikke tilladt.
 - o Fiskeri
- Der er fastsat bestemmelse for, hvordan der udføres medefiskeri på baggrund af øget medefiskeri.
 - o Anlæg
- Krav til anlæg er blevet præciseret og opdateret i forhold til hidtidig praksis. Klima- og Miljøudvalget har bl.a. besluttet, at broer må være 1,5 gange 8 m i modsætning til den tidligere beslutning om en dimension på 1 gange 8 m.
- Afvandingsmæssige forhold
 - o Arbejdsbælte
- Det nuværende arbejdsbælte på 8 m langs begge søen er foreslået til ikke at blive bibeholdt, men bibeholdes ved anlæg, hvor der kan opstå et behov for adgang til søerne, samt omkring indløb og udløb fra søerne.
- Miljømæssige forhold
 - o Beplantning
- Væltede træer og dødt ved tillades, forudsat at det ikke påvirker aktiviteterne på søen, anlæg, indløb og udløb. Dette af hensyn til at øge fødemængden og levesteder for søens dyr.
- o Næringsstoffer
- Det foreslås, at der som udgangspunkt ikke må forfodres fisk, og der henstilles til ikke at fodre søens dyr med begrundelse i påvirkning af søernes tilstand.

Alle ovennævnte forhold vurderes til ikke at have hverken afvandings- eller miljømæssige konsekvenser. Bestemmelserne om sejlads og fiskeri og anlæg vurderes til at forbedre de rekreative forhold. Bestemmelserne om beplantning og næringsstoffer vurderes at forbedre de miljømæssige forhold.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Forslag til regulativet vil kunne offentliggøres i september 2017. Forvaltningen foreslår, at der i den 8 ugers høringsperiode vil blive holdt et offentligt møde om regulativet for Viborg Søerne den 26. september kl. 17-19 i multisalen på Rådhuset. Et nyt regulativ vil kunne vedtages endeligt ultimo 2017.

Overholdelse af tidsplanen forudsætter, at der i høringsperioden ikke fremkommer oplysninger og/eller spørgsmål, der nødvendiggør væsentlige ændringer i regulativets udformning.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at revisionen kan gennemføres indenfor drifts- og anlægsbudgettet.

Juridiske og planmæssige forhold

Regulativet er det juridiske grundlag for benyttelsen og beskyttelsen af Viborg Søerne i henhold til vandløbsloven, miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, de planmæssige forhold m.v..

Bilag

Forslag til regulativ for Viborg Søerne

Forslag til redegørelse for Viborg Søerne

Kort over Viborg Søerne - Nørresø og Søndersø

Administrationsgrundlag for Nørresø og Søndersø

Punkt 4: Forundersøgelser af klimatilpasningsprojekter (bevillingssag)

17/35564

Resume

Der skal igangsættes forundersøgelser af 11 risikoområder, som er udpeget i Viborg Kommunes klimatilpasningsplan. Forundersøgelserne skal afklare, hvilke indsatser der er nødvendige for at håndtere oversvømmelsesrisikoen i områderne.

Forvaltningen søger om bevilling fra anlægskontoen til forundersøgelserne.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 800.000 kr. til kontoen ”Forundersøgelser af klimatilpasningsprojekter” med rådighed i 2017,
2. at udgiften på 800.000 kr. i 2017 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Indsatsplan for klimatilpasning”.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 800.000 kr. til kontoen ”Forundersøgelser af klimatilpasningsprojekter” med rådighed i 2017, og
2. at udgiften på 800.000 kr. i 2017 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Indsatsplan for klimatilpasning”.

Sagsfremstilling

Historik

Den 25. januar 2017 vedtog byrådet ”Klimatilpasningsplan for Viborg Kommune” ([sag nr. 19](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af ”Klimatilpasningsplan for Viborg Kommune”, blev 77 risikoområder udpeget. Risikoområderne viser de områder, hvor der er relativt stor risiko for oversvømmelse sammenholdt med et forholdsvis højt værditab. Områderne er prioriteret efter oversvømmelsesrisiko og behov for klimasikring i kategorierne 0-4, hvor kategori 1 er de områder, hvor der er størst behov for en indsats. Kategori 0, 1 og 2 fremgår af bilag 1.

Kategori 1 (2016-2018)

På nuværende tidspunkt er oversvømmelsesproblemerne i 10 af de udpegede risikoområder i kategori 1 umiddelbart løst.

I kategori 1 er der 11 tilbageværende risikoområder, hvoraf der allerede er igangsat klimasikring af 9 risikoområder. Tilbage i kategori 1 er risikoområde nr. 9 (Vognmagervej, viadukt under Indre Ringvej) samt nr. 25 (Sundstrup). Risikoområde nr. 25 er en udpegning i det åbne land, beliggende ved den inderste del af Lovns Bredning, hvor Virksunddæmningen adskiller Hjarbæk Fjord fra Limfjorden. Området er udpeget, da klimatilpasningsplanens kortlægning har vist, at Virksundslusen, fiskerihavnen i Sundstrup og den kystnære del af landsbyen Sundstrup er i risiko for at blive oversvømmet fra Limfjorden i 2050.

Kategori 2 (2019-2029)

I kategori 2 er der udpeget 17 risikoområder. Af disse afventer 8 igangsætning af spildevandsforsyningens projekter, som er planlagt udført i perioden 2019-2029.

Forvaltningens vurdering

For de områder, hvor der ikke allerede er fundet en løsning, eller som afventer spildevandsforsyningens projekter, bør der igangsættes forundersøgelser for at kortlægge og konkretisere omfang af mulige oversvømmelser, indsatsmuligheder, økonomi og udgiftsfordeling. Dernæst vil følge en politisk stillingtagen til, om der skal igangsættes et realiseringsprojekt.

Alternativer

Forundersøgelse af de enkelte risikoområder kan bevilges særskilt for de enkelte risikoområder.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigt - risikoområder

Punkt 5: Præcisering af retningslinjerne for etablering af erstatningsboringer - forslag til Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022

12/11347

Resume

Udkast til Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022 (se bilag 1 - [link til tillæg](#)) forelægges med henblik på at vedtage en præcisering af retningslinjerne for etablering af erstatningsboringer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender en præcisering af retningslinjerne for etablering af erstatningsboringer som forelagt i Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022,
2. at forvaltningen sender forslaget til tillæg med præcisering af retningslinjer for etablering af erstatningsboringer i Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022 i offentlig høring,
3. at der ikke gennemføres miljøvurdering af forslaget i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Byråd: 1. maj 2013 ([sag nr. 12](#)):

Godkendelse af vandforsyningsplan 2012-2022

Klima- og Miljøudvalget: 9. januar 2014 ([sag nr. 15](#)):

Etablering af erstatningsboringer i vandværkernes naturlige forsyningsområder.

Udvalget beslutter,

at der udsendes svar til samtlige, der har fremsendt indsigelser/bemærkninger, idet den oprindelige kommunikation ikke har været tilstrækkelig,

at der holdes møde med Dansk Brøndejerforening, og

at udvalget forelægges udkast til principper for udmøntning af retningslinjer vedr. erstatningsboringer i vandværkernes naturlige forsyningsområder

Klima- og Miljøudvalget: 3. april 2014 ([sag nr. 14](#)):

Orientering om, at der holdes møde med brøndejerforening på næste udvalgs møde

Klima- og Miljøudvalget: 1. maj 2014 ([sag nr. 13](#)):

Møde med brøndejerforening.

Udvalget beslutter

at afholde temadrøftelse på næste udvalgs møde om vandforsyningsplanens bestemmelse om erstatningsboringer og om det eventuelt videre forløb i forhold til de udsendte varsler.

Klima- og Miljøudvalget: 22. maj 2014 ([sag nr. 5](#))

Temadrøftelse om erstatningsboringer

Klima- og Miljøudvalget beslutter på baggrund af forvaltningens redegørelse følgende princip for administration af vandforsyningsplanens retningslinje om erstatningsboringer:

Der meddeles, efter en konkret vurdering, forbud mod etablering af erstatningsboringer, uden forudgående ansøgning, til de ejere af en brønd eller boring, indenfor de dele af de naturlige forsyningsområder, hvor der er registreret boringer med nitratindhold over 100 mg/l eller forekomst af pesticider over grænseværdierne.

For de øvrige ejere af brønde eller boringer vil der fortsat kunne etableres en erstatningsboring efter en anmeldelse til Viborg Kommune.

Klima- og Miljøudvalget: 8. januar 2015 ([sag nr. 9](#)):

Forbud mod erstatningsboringer i vandværkernes naturlige forsyningsområder

Udvalget beslutter:

at der med udgangspunkt i udvalgets beslutning på mødet den 22. maj 2014, sag nr. 5, udarbejdes et tillæg til Vandforsyningsplan 2012 – 2022

Klima- og Miljøudvalget: 26. november 2015 ([sag nr. 3](#)):

Godkendelse af tillæg til Vandforsyningsplan 2012-2022 vedrørende retningslinjer for etablering af erstatningsboringer

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet;

at det fremlagte udkast til tillæg til vandforsyningsplan 2012- 2022, vedrørende ændring af retningslinjer for etablering af erstatningsboringer i vandværkernes naturlige forsyningsområde, godkendes og sendes i 8 ugers høring

Byrådet: 17. december – 2015 ([sag nr. 29](#)):

Byrådet godkender Klima- og Miljøudvalgets indstilling.

Inddragelse og høring

Der indkom 3 høringssvar i høringsperioden, fra Danmarks Naturfredningsforening i Viborg, Vandrådet i Viborg og fra en gruppe borgere på Feldingbjergvej i Stoholm (se bilag 2).

Dansk Brøndejerforening blev først efter høringsperiodens udløb opmærksom på høringen af udkastet til tillæg til vandforsyningsplanen. Foreningen indsendte der på sine bemærkninger, der har indgået i sagsbehandlingen.

Beskrivelse

Med baggrund i afsnit 2.4.7 om erstatningsboringer i Viborg Kommunes vandforsyningsplan 2012-2022 modtog alle ejendomme med egen vandforsyning, og som ligger i de almene vandværkers naturlige forsyningsområde, i december 2013 et varsel om forbud mod at etablere erstatningsboring.

Af vandforsyningslovens § 21, stk. 2, fremgår, at en brønd eller boring uden tilladelse kan etableres 5 m fra det hidtidige indvindingssted samt udbedres eller ændres, når det er nødvendigt for at opretholde en eksisterende vandforsyning. Anmeldelse herom skal ske til kommunen **inden** arbejdet påbegyndes.

I cirkulære nr. 82 af 11. juli 1986 understreger Miljøstyrelsen, at bestemmelsen kun kan anvendes i tvangssituationer, f.eks. hvor boringen på en gård pludselig bryder sammen, men ikke, hvor der er tid til at indhente tilladelse til nyanlægget, f.eks. hvor der ønskes etableret en ny boring, fordi den tidligere borings ydedygtighed er nedadgående.

Et forbud som varslet vil alene betyde, at ejerne skal søge kommunen om tilladelse til at etablere en erstatningsboring, hvis behovet opstår. Kommunen skal ved behandlingen af ansøgningen vurdere, om der kan etableres en ny boring, eller der skal ske en tilslutning til almen vandforsyning.

Varselsbrevet resulterede i mange reaktioner. Bl.a. på baggrund heraf blev der udarbejdet et udkast til tillæg til vandforsyningsplanen med en ændret formulering af den aktuelle retningslinje, der blev sendt i høring. Ændringen ville bl.a. medføre, at væsentligt færre ejendomme, i alt 41, ville blive berørt af retningslinjen.

Høringssvar

Der indkom 3 høringssvar fra Danmarks Naturfredningsforening, Vandrådet i Viborg og fra en gruppe borgere på Feldingbjergvej i Stoholm (se bilag 2).

Danmarks Naturfredningsforening og Vandrådet i Viborg vil gerne bibeholde formuleringen i den nuværende plan.

Vandrådet frygter, at det, hvis forslaget gennemføres, bliver meget vanskeligt at planlægge og prissætte udbygningen af ledningsnettet i det åbne land.

Borgergruppen på Feldingbjergvej mener, forslaget er i strid med vandforsyningslovens intentioner om at sikre borgerne godt og rent drikkevand. Forslaget tjener udelukkende til, at kommunen kan få nedlagt nogle private vandforsyningsanlæg.

Vurdering

Forvaltningen vurderede, at høringssvarene ikke gav anledning til ændring af forslaget til tillægget til vandforsyningsplanen.

Med udgangspunkt i Dansk Brøndejerforenings bemærkninger foretog forvaltningen en juridisk vurdering af formuleringen af retningslinjen. Det blev konkluderet, at formuleringen af retningslinjen i tillægget sandsynligvis ikke er i fuld overensstemmelse med § 21 i Vandforsyningsloven.

Forvaltningen modtager årligt ca. 2-3 anmeldelser om etablering af erstatningsboringer. På den baggrund og i lyset af de juridiske komplikationer vurderer forvaltningen, at der ikke er behov for at opretholde vandplanens retningslinje på dette område.

Forvaltningen foreslår, at det i planen i stedet præciseres, hvad der forstås ved en erstatningsboring, og hvordan vandforsyningslovens § 21, stk. 2, tolkes.

Miljøvurdering

Vandforsyningsplaner og tillæg hertil er omfattet af kravet om miljøvurdering, hvis planen/tillægget fastsætter bindende rammer for fremtidige anlægsarbejder, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Tillægget kan medføre etablering af nye vandindvindingsboringer, men da tillægget ikke fastlægger bindende rammer for placering af disse, er det kommunens vurdering, at tillægget ikke er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Tillæg 1 til Vandforsyningplan 2012-2022

Notat med behandling af høringssvar til tillæg til Vandforsyningsplan

Punkt 6: Forslag til retningslinjer ved overskridelse af grænseværdier for pesticider i drikkevand - forslag til Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022

12/11347

Resume

Udkast til Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022 (se bilag 1 - [link til tillæg](#)) forelægges med henblik på at vedtage en justering i formuleringerne i retningslinjerne for, hvordan Viborg Kommune reagerer ved overskridelser af grænseværdierne for pesticider i drikkevandet fra ikke-almene vandværker, der forsyner 3-9 ejendomme.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender justeringen i formuleringerne i retningslinjerne for, hvordan Viborg Kommune reagerer ved overskridelser af grænseværdierne for pesticider i drikkevandet fra ikke-almene vandværker som beskrevet i Udkast til Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022
2. at forvaltningen sender Udkast til Tillæg nr. 1 til Vandforsyningsplan 2012-2022 med ovennævnte justeringer i offentlig høring
3. at der ikke gennemføres miljøvurdering af forslaget i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 27. april 2017 ([sag nr. 12](#)):

1. at forvaltningen følger udviklingen af BAM-indholdet i drikkevandet ved at vandværket i en 5-årig periode foretager en årlig analyse for det pågældende pesticid
2. at sagen vurderes igen, når den 5-årige periode er afsluttet, eller hvis en årlig prøve viser en stigning i pesticidindholdet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Vandforsyningsplanens afsnit 2.4.2: *Forholdsregler ved utilfredsstillende vandkvalitet* indeholder retningslinjer for Viborg Kommunes reaktion ved overskridelse af grænseværdierne for pesticider på ikke-almene vandværker.

Det daværende Natur- og Miljøklagenævn ophævede i august 2014 Viborg Kommunes påbud til Fusager Vandværk om vandværkstilslutning, da klagenævnet vurderede, at det stred mod Viborg Kommunes vandforsyningsplan at påbyde tilslutning til et specifikt vandværk.

På den baggrund ændres retningslinjen for, hvordan kommunen reagerer ved overskridelse af grænseværdien for pesticider påvist i ikke-almene vandværker, som forsyner 3-9 ejendomme til:

"Ved påvisning af pesticider over grænseværdien reageres der, efter en konkret vurdering med udgangspunkt i nedenstående:"

- *der påbydes en forbedret vandkvalitet efter § 62 i vandforsyningsloven eller*
- *der påbydes en tilslutning efter § 29 i vandforsyningsloven til det A-vandværk, som har forsyningspligten i området eller*
- *udviklingen følges ved opfølgende analyser"*

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Tillæg 1 til Vandforsyningplan2012-2022

Punkt 7: Orientering om regnbetingede overløb fra spildevandssystemerne i Viborg Kommune

17/40871

Resume

I de spildevandssystemer, hvor husspildevand er blandet med regnvand, forekommer der overløb til vandløb, søer og fjorde i forbindelse med kraftig regn.

Udvalget orienteres om overløbene i Viborg Kommune og deres betydning for vandmiljøet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at udvalget tager forvaltningens orientering om overløb fra spildevandssystemerne i Viborg Kommune til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I de dele af spildevandssystemet, hvor regnvand afledes sammen med husspildevand til renseanlæg (fælleskloak), vil der på grund af spildevandssystemets begrænsede kapacitet være behov for overløb til vandløb, sø eller fjord i forbindelse med kraftig regn.

Bortset fra en primitiv rensning i form af rist og/eller bundfældningsbassin, der tilbageholder en vis del af de forurenende stoffer fra spildevandet, afledes spildevand kun urenset til vandmiljøet i forbindelse med overløb.

På mødet orienteres Klima- og Miljøudvalget om overløbene i Viborg Kommune og deres betydning for vandmiljøet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 8: Endelig godkendelse af Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2014-2018 (Vejrumbro og Løvskal)

16/57123

Resume

Planforslaget fremlægges som endeligt forslag til ”Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2014-2018”.

Tillægget danner grundlag for, at enkelte ejendomme i Vejrumbro og Løvskal kan udtræde af kloakfællesskab med hensyn til tag- og overfladevand.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2014-2018 godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2014-2018 godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget behandlede planforslaget den 1. juni 2017 ([sag nr. 14](#)) med henblik på offentlig høring.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 7. juni 2017 til den 2. august 2017. Der er ikke modtaget høringssvar.

Beskrivelse

Med dette tillæg til spildevandsplanen vedtages ændring af allerede vedtaget planlægning i Spildevandsplan 2014-2018, således at der gives mulighed for at udtræde af kloakfællesskab med hensyn til tag- og overfladevand. De berørte ejendomme er tidligere planlagt omlagt fra fælles- til separatkloak sammen med de øvrige dele af de fælleskloakerede områder i Vejrumbro og Løvskal.

Det drejer sig konkret om følgende ejendomme:

Vejrumbro:

- Nørremarksvej 2-6, samt 11 og 13
- Skovvej 2 og 4
- Stadionbakken 10

Løvskal:

- Kildebakkevej 29 og 31
- Rosegren 5 og 7

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte kloakopland fremgår af bilag 1.

Tillæg med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2014-2018](#). Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Tidsfrister for udtræden af kloakfællesskab følger retningslinjerne i Spildevandsplan 2014-2018. Grundejer har 24 måneder, fra tillægget til spildevandsplanen er endeligt vedtaget, til at udtræde af kloakfællesskab med hensyn tag- og overfladevand.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2014-2018

Punkt 9: Muligheder for yderligere indsatser til forbedring af vandkvaliteten i Viborgsøerne

17/8184

Resume

Klima og Miljøudvalget besluttede den 28. april 2016 ([sag nr. 11](#)) på baggrund af en rapport om Viborgsøernes miljøtilstand og indsatsmuligheder, at forvaltningen arbejder videre med at iværksætte en forundersøgelse af konkrete indsatsmuligheder.

Af rapporteringen af forundersøgelsen foreligger nu, og Klima- og Miljøudvalget skal drøfte indsatsmulighederne.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at forvaltningen ansøger Staten om tilskud til forundersøgelse af et lavbundsprojekt opstrøms Loldrup Sø, samt
2. at udvalget drøfter, hvorvidt forvaltningen skal arbejde videre med andre indsatsmuligheder i oplandet til Viborgsøerne

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at forvaltningen ansøger Staten om tilskud til forundersøgelse af et lavbundsprojekt opstrøms Loldrup Sø.

Forvaltningen vil på et kommende møde komme med forslag til andre indsatsmuligheder i oplandet til Viborgsøerne.

Sagsfremstilling

Historik

Klima og Miljøudvalget behandlede den 28. april 2016 ([sag nr. 11](#)) en rapport om Viborgsøernes miljøtilstand og indsatsmuligheder. Udvalget besluttede, at forvaltningen arbejder videre med at iværksætte en forundersøgelse af konkrete indsatsmuligheder.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen har på baggrund af udvalgets beslutning fået udarbejdet en forundersøgelse af konkrete indsatsmuligheder til forbedring af Viborgsøernes miljøtilstand. Der er desuden udarbejdet et overslag over omkostningerne ved gennemførelse.

Tidligere undersøgelser har vist, at det er tilførslen af fosfor, der skal begrænses for at opnå en bedre miljøtilstand. Da der allerede er gennemført vurderinger på bidragene fra Viborg Bys kloakopland, og yderligere indsatser hér er meget dyre, er der her fokuseret på de muligheder, der kan peges på i oplandet, der afleder vand til Nørresø gennem Nørremølleå. Vandet i Nørremølleå føres i dag til Nørresø uden om vådområdet i Nørremølle enge. Derfor er der potentielle muligheder for at reducere belastningen yderligere til Nørresø fra det åbne land. Området, der indgår i undersøgelsen, er vist på bilag 1.

Mulighederne er beskrevet i rapporten "Fosforindsats i oplandet til Viborg Nørresø", som er vedlagt som bilag 2.

Opfyldelse af vandområdeplanens målsætning for Nørresø

Statens målsætning i vandområdeplanen er reduktion med 793 kg årligt.

Vandplanlægningens reduktionsmål er bindende, men indsatsen er udskudt til næste planperiode fra 1921- 27.

Undersøgelsens omfang

I oplandet er der en række potentielle kilder til fosfortilførslen til vandmiljøet:

- tilførsler fra tilgrænsende arealer gennem jorderosion eller via dræn,
- tilførsler med spildevand fra enkeltliggende ejendomme og fra Rødning By,
- tilførsler fra de ophobede mængder fosfor i bunden af de opstrøms liggende søer Rødning Sø og Loldrup Sø.

De to søer opfylder heller ikke målsætningen pga. for højt fosforindhold. Den dårlige miljøtilstand i de to søer øger fosforfrigivelsen fra bunden. Når fosforen frigives fra søbunden hér, føres den via søafløbene videre ned mod Nørresø. På denne måde bidrager Rødding Sø til manglende målopfyldelse i Loldrup Sø, som igen bidrager til belastningen til Viborg Nørresø.

Opgørelser af bidragene fra de enkelte kilder og indsatsmuligheder

Rapporten indeholder en liste over potentielle med tilhørende økonomi for gennemførelse, se tabel 1 i bilag 3.

I opgørelsen over økonomien indgår ikke opgørelse af støttemuligheder fra eksterne aktører. Det vil f.eks. være muligt at opnå statslig finansiering af et lavbundsprojekt under forudsætning af, at projektet kan honorere de krav, der stilles.

Effekten af den enkelte indsats i tabellen kan ikke nødvendigvis lægges sammen med de andre tiltag, da nogle af indsatserne har indflydelse på størrelsen af andre, hvis alle gennemføres. Eksempelvis kan effekten af opfiskning i en sø ikke lægges sammen med effekten af en kemisk fældning i samme sø.

Det skal understreges, at forslaget om restaurering af Nørresø forudsætter, at belastningen udefra er nedbragt med Statens reduktionskrav i vandområdeplanen på 793 kg, da søen ellers efterfølgende må forventes at falde tilbage til en dårlig miljøtilstand, fordi belastningen udefra er for høj.

Indsatserne for begrænsning af påvirkning fra spildevand i det åbne land fra spredt bebyggelse kan kun gennemføres, hvis området udpeges til en indsats i den næste vandområdeplan.

Et indsatsscenarie for målopfyldelse

Selv med gennemførelse af samtlige af indsatser i tabel 1 i bilag 3 viser rapporten, at den målsatte reduktion ikke kan nås. Rapporten indeholder derfor også et muligt scenarie for at nå målet, hvor også ekstensivering og udtagning af landbrugsjord inddrages. Scenariet ses i tabel 2 i bilag 3.

Forvaltningens vurdering

Det opstillede scenarie i tabel 2 tager ikke højde for, at der er konstateret indvandring af den invasive vandremusling i Viborg Nørresø. Omfanget af indvandringen i Viborgsøerne er ukendt, men fra Gudenåsystemet viser erfaringen, at muslingen kan filtrere søvandet så effektivt, at søerne bliver mere klarvandede, hvilket også bidrager til målopfyldelsen.

Indenfor en overskuelig økonomisk ramme vil de største reduktioner i fosfortilførslen til Viborgsøerne sandsynligvis kunne opnås ved gennemførelse af et lavbundsprojekt og kemisk fosforfældning i Rødding og Loldrup sø.

Gennemførelse af et lavbundsprojekt finansieres af Staten og vil være stort set udgiftsneutralt for Viborg Kommune. Det kan derfor foreslås, at Viborg Kommune indledningsvis ansøger Staten om tilskud til forundersøgelse af et lavbundsprojekt opstrøms Loldrup Sø, samt at der gennemføres en kortlægning af fosfordynamikken i Rødding Sø og Loldrup Sø med henblik på at gennemføre en restaurering af de to søer. Udgiften til en sådan forundersøgelse i de to søer kan anslås til 400.000 kr.

Herefter kan behovet for yderligere indsatser vurderes bl.a. med inddragelse af effekten fra vandremuslingerne.

Alternativer

Som mulige alternativer kan nævnes, at man afventer indsatskravet i Statens næste vandområdeplan, eventuelt kombineret med ansøgning om lavbundsprojekt opstrøms Loldrup Sø, hvor Staten allerede har en tilskudsordning.

Alternativet betyder, at belastningen af Nørresø fortsat vil være langt over vandområdeplanens indsatsbehov og miljøtilstanden længere væk fra målopfyldelse.

Tidsperspektiv

Forundersøgelserne i Rødding sø og Loldrup Sø vil kunne gennemføres i 2018, mens gennemførelse af lavbundsprojektet må forventes at vare 3-5 år, under forudsætning af positiv lodsejertilslutning.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Arealerne langs Nørremølleå fra Rødding til Viborg er i forvejen udpeget i kommuneplanen til lavbundsarealer, der kan genoprettes.

Bilag

Oversigtskort over oplandet til Viborgsøerne

Rapport om reduktion af fosfortilførsel til Viborg Nørresø

Tabeller med indsatsmuligheder og forslag til scenarier

Punkt 10: Anlægsinvestering til affaldshåndtering og genbrugsordninger 2017 og 2018 (bevillingssag)

16/47946

Resume

I investeringsoversigten for 2017 er der afsat rådighedsbeløb til anlægsinvestering på forsyningsområdet på 763.000 kr., som hermed søges frigivet. Ligeledes er afsat 17.000.000 kr. i budgetforslaget for 2018, som hermed søges frigivet under forudsætning af, at budgettet for 2018 godkendes. De afsatte beløb vedrører indkøb af ressourcespande til husstandsindsamling af glas, metal, plast og papir.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsbevilling på 17.763.000 kr. til kontoen Ressourcespande med rådighedsbeløb på 763.000 kr. i 2017 og med rådighedsbeløb på 17.000.000 kr. i 2018 (i 2017-priser), og

2. at udgiften på 763.000 kr. i 2017 finansieres af det på investeringsoversigten for 2017 afsatte rådighedsbeløb til projektet, og udgiften i 2018 på 17.000.000 kr. afsættes på budgetforslaget i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2018-2021

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsbevilling på 17.763.000 kr. til kontoen Ressourcespande med rådighedsbeløb på 763.000 kr. i 2017 og med rådighedsbeløb på 17.000.000 kr. i 2018 (i 2017-priser), og

2. at udgiften på 763.000 kr. i 2017 finansieres af det på investeringsoversigten for 2017 afsatte rådighedsbeløb til projektet, og udgiften i 2018 på 17.000.000 kr. afsættes på budgetforslaget i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2018-2021

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte på sit møde den 16. december 2016 ([sag nr. 34](#)) at fremrykke udvalgte centrale tiltag og anlægsudgifter, herunder indkøb af nye dagrenovationsbeholdere og ressourcespande.

Der blev på mødet fremrykket 1.750.000 kr. fra budget 2018 til budget 2017 til indkøb af ressourcespande.

I forbindelse med tekniske korrektioner til basisbudget 2018-2021 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 27. april 2017 ([sag nr. 14](#)) er denne fremrykning korrigeret, således at beløbet (inkl. indeksregulering) herefter fordeles med 763.000 kr. i budget 2017 og 17.000.000 i budget 2018.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I budgetforslaget og investeringsoversigten for 2017 er der afsat rådighedsbeløb til anlægsinvestering på forsyningsområdet på 763.000 kr., som hermed søges frigivet.

Ligeledes er afsat 17.000.000 kr. i investeringsoversigten for 2018, som hermed søges frigivet under forudsætning af, at budgettet for 2018 godkendes.

Der er tale om følgende investering:

Sted nr.	Emne	Beløb (1000 kr.)
-------------	------	---------------------

161205 Ressourcespande

17.500

Det afsatte beløb skal anvendes til indkøb af 2-delte
ressourcespande til husstandsindsamling af glas, metal, plast og
papir.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Indkøb af ressourcespande sker ultimo 2017 i forbindelse med den planlagte indførelse af nye indsamlingsordninger for dagrenovation i marts 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Anlægsudgiften finansieres af rådighedsbeløbet, som er afsat på investeringsoversigten.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 11: Afslutning af anlæg over 2 mio. kr.

17/33444

Resume

Afslutning af regnskab over 2 mio. kr. af tre anlæg på Natur og Vand.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsregnskaberne godkendes

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at anlægsregnskaberne godkendes

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

I henhold til Viborg Kommunes principper for økonomistyring påhviler det de udvalg, der administrerer anlægsbevillinger, at udarbejde anlægsregnskab med tilhørende bemærkninger. For de anlægsprojekter, hvor bruttoudgifterne beløber sig til 2 mio. kr. eller mere, skal anlægsregnskaberne med bemærkninger godkendes særskilt af byrådet. Såfremt udgifterne beløber sig til under 2 mio. kr., kan regnskabet optages i årsregnskabet og godkendes sammen med dette.

Følgende anlæg under Klima- og Miljøudvalget er nu afsluttet.

Sted nr.	Anlægsprojekt	Bevilling 1000 kr.	Forbrug 1000 kr.	Afvigelse (+) merforbrug (-) mindreforbrug
050108	Skinderup Mølle Dambrug	2.550	2.528	-22
050211	Vådområdeprojekter 2010-2011	2.865 -2.865	2.528 -2.507	-337 358
051121	Statens Vand- og Naturplaner – restaurering af vandløb	3.337 -3.337	2.523 -2.181	-814 1156
I alt	Afsluttede anlæg	2.550	2.891	341

Forklaring på afvigelser:

050108: Anlægsregnskabet udviser et mindreforbrug på udgiftssiden på 22.000 kr. Afvigelsen skyldes, at der er opnået besparelser på opgaveudførelsen.

050211: Anlægsregnskabet udviser et mindreforbrug på udgiftssiden på 337.000 kr. og en mindreindtægt på 358.000 kr. Afvigelsen skyldes, at der er opnået besparelser i forhold til det ansøgte tilskud hos Staten.

051121: Anlægsregnskabet udviser et mindreforbrug på udgiftssiden på 814.000 kr. og en mindreindtægt på 1.156.000 kr. Afvigelsen skyldes, at et enkelt projekt blev opgivet, hvortil der har været afholdt udgifter. Staten giver ikke tilskud til projekter, som opgives. Der har ligeledes været en afvigelse på udgifter til lønninger i forhold til det tilskud, kommunen har modtaget fra Staten.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 12: Evaluering af betjeningen af udvalg og byrådet

17/22566

Resume

Der ønskes en drøftelse og evaluering i udvalget om forvaltningens udvalgsbetjening og servicering.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens udvalgsbetjening og servicering, herunder fx dagsordener og mødernes forløb, forud for byrådets temamøde om betjeningen den 20. september 2017.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget drøftede udvalgsbetjening og servicering.

Anna Margrethe Engbæk Schmidt og Claus Clausen var fraværende.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på sit møde den 14. juni 2017 ([sag nr. 20](#)), at evalueringen af byrådsbetjeningen foregår ved en temadrøftelse i fagudvalgene på møderne i august 2017, suppleret med et temamøde for byrådet den 20. september 2017.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er planlagt et temamøde for byrådet den 20. september 2017, hvor forvaltningens betjening af byrådet drøftes og evalueres, jf. program i bilag 1.

Forud for denne drøftelse ønskes der, at de enkelte udvalg tager en drøftelse af betjeningen og serviceringen af udvalget. Her kan der særligt være et fokus på afviklingen af udvalgsmøderne, indhold af dagsordener og sagsfremstillinger, og hvordan udvalget oplever det generelle serviceniveau fra forvaltningen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Program for byrådets temamøde den 20. september 2017 vedr. evaluering af byrådsbetjeningen

Punkt 13: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget

16/64161

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødelisten

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2017

Punkt 14: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

16/64151

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Chef for Natur og Vand Jørgen Jørgensen orienterede om:

- sag vedr. Nørresøvej 60, Viborg
- der er Indvielse af Rævind Bæk fredag den 15. september kl. 11-13.

Udvalgsformand Mads Panny spurgte til ophalerplads i Bjerringbro, dispensationssag igangsættes.

Udvalgsformand Mads Panny orienterede fra borgermøde vedr. affaldsordning i Viborg Midtby. Udvalget drøftede den fremtidige proces. Der laves nyhed til hjemmesiden mv. omkring udskydelse af implementering af løsning vedr. affald i midtbyen.

Johannes F. Vesterby påpegede problematik vedr. opstuvning ved Skals Å hele sommeren.

Allan Clifford Christensen spurgte til mågeproblematik.

Chef for Byggeri og Miljø, Niels Eriksen, orienterede om klager over lugt ved Møgelkær i Viborg.

Sagsfremstilling

Forvaltningen vil på mødet svare på henvendelse fra Flemming Gundersen vedr. tilladelse til opsætning af bro på søbredden, ejendommen Nørresøvej 60.

Punkt 15: Udbudssag - Valg af drivmiddel mv. til renovationskørsel i Viborg Kommune (sagen blev på mødet behandlet som en lukket sag)

17/17391

Resume

I forbindelse med det gennemførte udbud af ny indsamlingsordning for dagrenovation fra marts 2018 bedes Klima- og Miljøudvalget på baggrund af indkomne tilbud tage stilling til, om kommende indsamlingsordning for dagrenovation skal omfatte dieseldrevne eller gasdrevne hybridbiler med heraf følgende konsekvenser for kontraktlængde, priser mv.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til,

1. om der i forbindelse med kontraktindgåelse vedr. ny indsamlingsordning for dagrenovation skal indgås 4-årig kontrakt med mulighed for 2 års forlængelse (dieseldrift), eller om der skal indgås 6-årig kontrakt med mulighed for 1 års forlængelse (gasdrift) med renovatøren, og

2. om der som følge af beslutning under punkt 1 skal etableres et gastankanlæg i Viborg Kommune, og

3. om der som følge af beslutning under punkt 1 gives godkendelse til, at Viborg Kommune indgår kontrakt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-08-2017

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at der i forbindelse med kontraktindgåelse vedr. ny indsamlingsordning for dagrenovation skal indgås 4-årig kontrakt med mulighed for 2 års forlængelse (dieseldrift), og

2. at give godkendelse til, at Viborg Kommune indgår kontrakt.

Mads Panny, Flemming Gundersen og Martin Sanderhoff kunne ikke medvirke til beslutningen, idet de finder, at der skal anvendes gas som drivmiddel.

Udvalget er enig om at arbejde videre med andre grønnere miljøkilder, når udbuddet udløber om 4 år.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 27. april 2017 ([sag nr. 8](#)),

"at der udarbejdes udbud vedr. ny indsamlingsordning for dagrenovation med dieseldrevne biler for 4 år med mulighed for forlængelse i op til 2 år. I udbud skal indgå option på gasdrevne biler for 6 år med mulighed for et års forlængelse. Option vedr. gasdrevne biler forudsætter enten etablering af gasstation i Viborg eller tankning i Skive."

Ovenstående baseres på Klima- og Miljøudvalgets tidligere beslutning på sit møde den 26. januar 2017 ([sag nr. 4](#)), om at der i marts 2018 skal iværksættes ny indsamlingsordning for dagrenovation i Viborg Kommune i henhold til den gældende Affaldshåndteringsplan 2014-2019 som vedtaget i byrådet den 16. december 2015 ([sag nr. 34](#)).

Klima- og Miljøudvalget har tidligere på sit møde den 25. februar 2016 ([sag nr. 2](#)) besluttet,

"at der i forbindelse med kommende udbud af renovationskørsel indsættes option omkring kørsel på gas og hybrid."

Klima- og Miljøudvalget har endvidere på sit møde den 29. september 2016 ([sag nr. 1](#)) drøftet mulige målsætninger i en kommende strategisk energiplan, og her blev det besluttet, at en målsætning vedr. transport skal indgå i udarbejdelsen af den kommende strategiske energiplan.

I sagsfremstillingen til mødet blev foreslået denne målsætning for transportområdet:

"Viborg Kommune vil understøtte udbredelse af ladestandere og gastankstationer ved at stille krav til drivmidler i kommunens egne biler, busdrift og renovationskørsel."

Den strategiske energiplan er fortsat under udarbejdelse.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I forbindelse med Viborg Kommunes kommende tostrengede indsamlingsordning for dagrenovation med opstart i marts 2018 er der nu gennemført EU-udbudsrunde vedr. dagrenovationsindsamling inkl. indsamling af ressourcer, og de indkomne tilbud fra renovatører foreligger.

Det gennemførte udbud omfatter kørsel med dieseldrevne biler for 4 år med mulighed for forlængelse i op til 2 år. Som option indgår i udbuddet kørsel med gasdrevne biler for 6 år med mulighed for et års forlængelse.

Resultaterne af de indkomne udbud kan opsummeres således:

- Der er afgivet 2 priser for renovationskørsel med dieseldrevne biler ved 4-årig kontrakt med mulighed for forlængelse i op til 2 år.
- Billigste pris er: 27.541.054 kr. pr. år. Buddet er afgivet af Meldgaard Miljø A/S.
- Dyreste pris er: 39.859.033 kr. pr. år. Buddet er afgivet af HCS A/S.

- Der er afgivet 1 pris for renovationskørsel med gasdrevne biler ved 6-årig kontrakt med mulighed for forlængelse i op til 1 år.
- Billigste pris er: 29.030.011 kr. pr. år. Buddet er afgivet af Meldgaard Miljø A/S og forudsætter mulighed for tankning af gas i Viborg.

Klima- og Miljøudvalget bedes beslutte, hvilken løsning der skal vælges. Efterfølgende foretages en egnethedsvurdering af udbudsvinderen, ifølge EU-bestemmelserne for området.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

For at ny dagrenovationsordning skal kunne iværksættes rettidigt i marts 2018, skal kontraktindgåelse ske senest den 12. september 2017. Kontraktindgåelsen forudsætter forudgående politisk beslutning om valg af drivmiddel i kontraktperioden på nærværende møde. Beslutningen må jf. EU-bestemmelserne om kontraktindgåelse tidligst offentliggøres den 12. september 2017.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Etablering af gastankanlæg og dagrenovationskørsel med gasdrevne biler i Viborg Kommune har, under forudsætning af nedenfor beskrevne vilkår, fået bevilget en samlet støtte på 3.176.250 kr. fordelt på følgende:

- 1.076.250 kr. til indkøb af 10-15 renovationsbiler til lokalrutekørsel
- 2,1 mio. kr. til anskaffelse, installation og opsætning af gastankstation

Det er HMN Naturgas I/S, der er projektleder ift. statsstøtten. HMN Naturgas I/S har givet tilsagn om fastholdelse af statsstøtte til projektet, såfremt en endelig beslutning om valg af drivmiddel i renovationskørsel foreligger i august 2017, hvorefter statsstøtten frigives, hvis der vælges gasløsning.

Støtten videreføres herefter til de aktører, der har afholdt omkostningerne. For støtten til renovationsbilerne drejer det sig om vindende operatør, der mod dokumentation for afholdte udgifter og merprisens størrelse får udbetalt støtten. Angående støtten til gastankstationen overføres denne til det selskab, der ejer gastankstationen. Dette kan være renovationsoperatøren, Viborg Kommune eller et gastankstationsselskab. Støtten vil blive fratrasket i den gaspris, som gashandelsselskabet tilbyder kommunen, hvorved støtten vil medvirke til, at gaskørsel bliver mere konkurrencedygtig.

Såfremt vilkår for modtagelse af statsstøtten opfyldes, kan der fratrækkes op til og i alt 1.076.250 kr. fordelt over den ordinære kontraktperiode på 6 år, fra den angivne tilbudspris for dagrenovationskørsel med gasdrevne biler på 29.030.011 kr. pr. år afgivet af Meldgaard Miljø A/S. Der forudsættes tilbudsgiverens mulighed for tankning af gas i Viborg.

Prisen for etablering af et gastankanlæg i Viborg estimeres at andrage ca. 5-9 mio. kr. Derudover vil der være afledte årlige driftsomkostninger for anlægget. Såfremt vilkår for modtagelse af statsstøtten opfyldes, kan der fratrækkes op til

2,1 mio. kr. til anskaffelse, installation og opsætning af gastankanlæg.

Økonomiske scenarier for valg af renovationskørsel med hhv. diesel eller gas, samt økonomiske vilkår for etablering af gastankanlæg, uddybes yderligere på mødet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Sagen forventes ikke offentliggjort ved udsendelse af referat fra mødet.